

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KRIPTOTURTO RINKŲ
ĮSTATYMAS**

2024 m. d. Nr.
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Įstatymo paskirtis – užtikrinti šio įstatymo priede nurodyto Reglamento (ES) 2023/1114 garantuojamą, sąžiningą, atvirą ir efektyvų kriptoturto rinkų veikimą, kriptoturto, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar elektroninių pinigų žetonai, turėtojų, su turtu susietų žetonų ar elektroninių pinigų žetonų turėtojų, kriptoturto paslaugų teikėjų klientų interesų apsaugą, kad kriptoturto rinka būtų stabili, patikima, efektyvi ir saugi.

2. Įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktu, nurodytu šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas, Reglamento (ES) 2023/1114, šio ir kitų įstatymų, reguliuojančių finansų sektorių, nustatyta tvarka atliekantis asmenų, viešai siūlančių ar prašančių įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar elektroninių pinigų žetonai, su turtu susietų žetonų emitentų, elektroninių pinigų žetonų emitentų, kriptoturto paslaugų teikėjų ir kitas Reglamento (ES) 2023/1114 kompetentingai institucijai priskirtas priežiūros funkcijas.

2. **Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovas** – su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vienasmenis vadovas, jo pavaduotojas, valdybos narys, stebėtojų tarybos narys (jeigu stebėtojų taryba sudaryta).

3. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos ar vartojamos Reglamente (ES) 2023/1114, Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatyme, Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme.

**II SKYRIUS
LICENCIJAVIMUI, VEIKLAI, APSKAITAI IR AUDITUI KELIAMI REIKALAVIMAI.
GINČŲ IR SKUNDŲ (PRAŠYMŲ) NAGRINĖJIMO TVARKA**

3 straipsnis. Su turtu susietų žetonų emitento licencija, kriptoturto paslaugų teikėjo licencija, veiklos vykdymo reikalavimai

1. Priežiūros institucija, atsižvelgdama į Reglamento (ES) 2023/1114 16 straipsnio 1 dalies a punkto ir 59 straipsnio 1 dalies a punkto nuostatas, išduoda šias licencijas:

- 1) su turtu susietų žetonų emitento;
- 2) kriptoturto paslaugų teikėjo.

2. Su turtu susietų žetonų emitento, veikiančio pagal Reglamento (ES) 2023/1114 16 straipsnio 1 dalies a punktą, ar kriptoturto paslaugų teikėjo, veikiančio pagal Reglamento (ES) 2023/1114 59 straipsnio 1 dalies a punktą, teisinė forma gali būti tik akcinė bendrovė arba uždaroji akcinė bendrovė (toliau – bendrovė).

3. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas veiklą vykdo vadovaudamasis Reglamente (ES) 2023/1114 ir šiame įstatyme nustatytais reikalavimais.

4. Bendrovė, siekianti gauti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo licenciją, turi pateikti priežiūros institucijai Reglamento (ES) 2023/1114 atitinkamai 18 ar 62 straipsnyje nustatytus duomenis. Priežiūros institucija gali prašyti pateikti šiuos duomenis patikslinančią šiuos duomenis informaciją. Bendrovė privalo pateikti patikslinančią informaciją per 20 darbo dienų nuo prašymo pateikti šią informaciją gavimo dienos.

5. Priežiūros institucija, vertindama bendrovės, siekiančios gauti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo licenciją, pateiktus duomenis ir informaciją, vadovaujasi Reglamento (ES) 2023/1114 20, 21, 34 straipsniuose ir atitinkamai 63 ir 68 straipsniuose nurodytais vertinimo kriterijais.

6. Jeigu prašymą išduoti licenciją, duomenis ir informaciją pateikusi bendrovė ketina tuo pačiu metu vykdyti ar vykdo kitą negu kriptoturto paslaugų teikėjo veiklą, priežiūros institucija atsisako išduoti kriptoturto paslaugų teikėjo licenciją, iki bus įsteigta atskira bendrovė kriptoturto paslaugų teikėjo veiklai vykdyti, jeigu prašymą pateikusiai bendrovės ketinama vykdyti ar vykdoma kita negu kriptoturto paslaugų teikėjo veikla turi ar gali turėti neigiamą įtaką jos finansiniam patikimumui ar priežiūros institucijos galimybei stebėti, ar vykdomi visi Reglamente (ES) 2023/1114 ir šiame įstatyme nustatyti reikalavimai. Ši dalis *mutatis mutandis* taikoma ir bendrovei, siekiančiai gauti su turtu susietų žetonų emitento licenciją.

7. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą panaikinti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo licencijos galiojimą Reglamento (ES) 2023/1114 atitinkamai 24 ar 64 straipsnyje nustatyta tvarka, ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šio sprendimo priėmimo dienos su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo bendrovės organai privalo priimti sprendimą likviduoti ar reorganizuoti bendrovę arba priimti sprendimą pakeisti veiklos rūšį ir atlikti atitinkamus bendrovės įstatų, pavadinimo ir kitus reikiamus pakeitimus, susijusius su veiklos rūšies

pakeitimu, bei apie visus šioje dalyje nurodytus bendrovės organų sprendimus per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos informuoti priežiūros instituciją.

8. Kriptoturto paslaugų teikėjai turi užtikrinti, kad jų darbuotojai, teikiantys konsultacijas dėl kriptoturto ar kriptoturto paslaugų, turėtų įgiję reikiamų žinių ir kompetencijų konsultacijoms teikti ir šias žinias bei kompetencijas nuolat atnaujintų. Priežiūros institucija tvirtina reikiamų žinių ir kompetencijų sąrašą ir nustato žinių bei kompetencijų vertinimo kriterijus.

4 straipsnis. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo valdymo organai, vadovai

1. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas turi šiuos valdymo organus: visuotinį akcininkų susirinkimą, valdybą ir vadovą.

2. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovais gali tapti tik asmenys, dėl kurių priežiūros institucijos nustatyta tvarka yra gautas jos leidimas rinkti ar skirti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovą.

3. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovai turi būti nepriekaištingos reputacijos ir turėti kvalifikaciją ir patirties, leidžiančios tinkamai eiti pareigas, kaip nustatyta šio straipsnio 4 ir 5 dalyse.

4. Vertinant asmens, ketinančio tapti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovu, nepriekaištingą reputaciją, *mutatis mutandis* taikomos Finansinių priemonių rinkų įstatymo 9 straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatos. Nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties reikalavimai vertinami vadovaujantis Reglamento (ES) 2023/1114 atitinkamai 34 straipsnio 2 dalimi ar 68 straipsnio 1 dalimi, šiuo įstatymu ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Asmens, ketinančio tapti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovu, kvalifikacija ir patirtis vertinamos atsižvelgiant į asmens išsilavinimo lygį ir pobūdį, kvalifikacijos tobulinimą, profesinės veiklos ar darbo patirties pobūdį ir trukmę bei kitus asmens kvalifikacijai ir patirčiai įtakos galinčius turėti veiksnius, numatytus priežiūros institucijos atsižvelgiant į Europos bankininkystės institucijos ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijų priimtas gaires dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo.

6. Priežiūros institucija, atlikdama Reglamente (ES) 2023/1114 ir Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatyme jai pavestas priežiūros funkcijas ir siekdama kriptoturto rinkos stabilumo, patikimumo, efektyvumo ir saugumo, turi teisę tvarkyti su turtu susietų žetonų emitento ir kriptoturto paslaugų teikėjo vadovų, darbuotojų ar kitų fizinių asmenų asmens duomenis, įskaitant specialiųjų kategorijų asmens duomenis, kaip jie apibrėžti 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl

laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 9 straipsnio 1 dalyje, kai tai būtina ir kurių reikia Reglamente (ES) 2023/1114 ir šiame įstatyme numatytoms licencijoms, leidimams ir sutikimams išduoti.

7. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas, siekdamas patikrinti, ar jo vadovai yra nepriekaištingos reputacijos, turi teisę kreiptis į Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro tvarkytoją ir asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka tvarkyti šių asmenų asmens duomenis, įskaitant duomenis apie asmens teistumą.

8. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas iki asmens rinkimo ar skyrimo vadovu privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai ir pateikti prašymą išduoti leidimą rinkti ar skirti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovą, taip pat priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytus duomenis, informaciją ir dokumentus, patvirtinančius, kad asmuo atitinka Reglamento (ES) 2023/1114 34 straipsnio 2 dalyje ar atitinkamai 68 straipsnio 1 dalyje, šio įstatymo ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

9. Prašymas išduoti leidimą rinkti ar skirti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovą išnagrinėjamas ir sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Jeigu priežiūros institucija pareikalauja papildomų duomenų, informacijos ir dokumentų, reikalingų sprendimui priimti, dėl informacijos pateikimo kreipiasi į kompetentingas institucijas arba papildomą informaciją pateikia leidimo prašantis asmuo, 30 darbo dienų terminas sprendimui priimti skaičiuojamas nuo papildomos informacijos gavimo dienos.

10. Priežiūros institucija atsisako išduoti leidimą rinkti ar skirti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovą, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose jiems nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi privalomi pateikti dokumentai ar papildomai pareikalauti dokumentai arba dokumentai, duomenys ar informacija neatitinka tikrovės;

2) asmuo, dėl kurio prašoma išduoti leidimą neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų;

3) asmeniui, dėl kurio prašoma išduoti leidimą, draudžiama eiti šias pareigas pagal kitus įstatymus.

11. Priežiūros institucija panaikina leidimą rinkti ar skirti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovą, jeigu:

1) leidimas buvo gautas pateikus priežiūros institucijai dokumentus, duomenis ar informaciją neatitinkančią tikrovės;

2) asmuo, dėl kurio buvo išduotas leidimas, nebeatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų leidimui išduoti.

12. Apie priimtą sprendimą panaikinti leidimą rinkti ar skirti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovą per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos pranešama su turtu susietų žetonų emitentui ar kriptoturto paslaugų teikėjui. Priežiūros institucijai priėmus sprendimą leidimą panaikinti, su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas privalo įstatymų nustatyta tvarka savo vadovą atšaukti iš pareigų ir (ar) nutraukti su juo sudarytą sutartį.

5 straipsnis. Papildomi reikalavimai elektroninių pinigų žetonų emitentui

1. Priežiūros institucija, be Reglamente (ES) 2023/1114 nurodytų teisių, gali reikalauti, kad elektroninių pinigų įstaiga laikytųsi reikalavimų, nurodytų Reglamento (ES) 2023/1114 58 straipsnio 1 dalyje, kai tai būtina siekiant valdyti elektroninių pinigų įstaigos rizikas, kurias apima Reglamento (ES) 2023/1114 58 straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų laikymasis.

2. Elektroninių pinigų įstaigos, kurioms taikoma šio straipsnio 1 dalis, priežiūros institucijos sprendimu turi laikytis priežiūros institucijos nustatytų reikalavimų.

6 straipsnis. Priežiūros tikslu teikiamos ataskaitos

Su turtu susietų žetonų emitentas ir kriptoturto paslaugų teikėjas pagal priežiūros institucijos nustatytas formas ir jos nustatyta tvarka bei terminais rengia ir teikia priežiūros institucijai priežiūrai atlikti skirtas ataskaitas.

7 straipsnis. Su turtu susietų žetonų emitento ir kriptoturto paslaugų teikėjo finansinė apskaita, finansinės ataskaitos, finansinių ataskaitų auditas

1. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas privalo tvarkyti finansinę apskaitą vadovaudamasis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymu ir rengti finansines ataskaitas vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymu. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

2. Vadovaujantis Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymu parengtas finansines ataskaitas su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas priežiūros institucijai pateikia jos nustatyta tvarka ir terminais.

3. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo metinių finansinių ataskaitų rinkinio duomenys turi būti audituojami. Auditorius ar audito įmonė, atlikę su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo finansinių ataskaitų auditą, parengia auditoriaus išvadą dėl šio ataskaitų rinkinio ir finansinių ataskaitų audito ataskaitą. Finansinių ataskaitų audito ataskaitoje

auditorius ar audito įmonė nurodo visus atliekant auditą nustatytus šio įstatymo ir kitų teisės aktų pažeidimus ir pateikti informaciją apie tai, ar:

1) kriptoturto paslaugų teikėjas, apskaičiuodamas nuosavas lėšas, laikosi Reglamento (ES) 2023/1114 67 straipsnyje nustatytų prudencinių reikalavimų;

2) su turtu susietų žetonų emitentas laikosi Reglamento (ES) 2023/1114 35 straipsnyje nustatytų nuosavų lėšų reikalavimų ir reikalavimų, nurodytų Reglamento (ES) 2023/1114 36 straipsnio 9 dalyje;

3) kriptoturto paslaugų teikėjas laikosi Reglamento (ES) 2023/1114 70 straipsnio 1–3 dalyse ir 75 straipsnio 2 ir 7 dalyse nustatytų reikalavimų.

4. Jeigu su turtu susietų žetonų emitentas išperka su turtu susietus žetonus Reglamento (ES) 2023/1114 46 ar 47 straipsnyje nurodytais atvejais, auditorius ar audito įmonė pateikia informaciją apie tai, ar su turtu susietų žetonų išpirkimas buvo įvykdytas nepažeidžiant išpirkimo ir atsiskaitymo sąlygų reikalavimų, nurodytų su turtu susietų žetonų emitento pagal Reglamento (ES) 2023/1114 39, 46 ar 47 straipsnio reikalavimus parengtuose dokumentuose. Ši dalis *mutatis mutandis* taikoma elektroninių pinigų žetonų emitentų auditoriams.

5. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo finansinių ataskaitų audito atlikimo tvarka, kiti reikalavimai auditoriui ir audito įmonei, auditoriaus ir audito įmonės pareigos ir atsakomybė reglamentuojami Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme, Finansų įstaigų įstatyme ir šio įstatymo 8 straipsnyje.

8 straipsnis. Auditoriaus ir audito įmonės, atliekančių su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo finansinių ataskaitų auditą, pareigos

1. Auditorius ar audito įmonė, atlikę su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo finansinių ataskaitų auditą, privalo priežiūros institucijai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo informacijos paaiškėjimo momento raštu pranešti apie aplinkybes ar faktus, kurie gali:

1) pagrįsti galimą licencijų, leidimų išdavimo sąlygų ar bendrovių veiklos reikalavimų, nustatytų Reglamente (ES) 2023/1114 ir šiame įstatyme, pažeidimą arba

2) pakenkti bendrovei nenutrūkstamai vykdyti savo veiklą, arba

3) sudaryti pagrindą atsisakyti pareikšti nuomonę dėl finansinių ataskaitų ar formuoti sąlyginę nuomonę.

2. Auditorius ar audito įmonė taip pat privalo priežiūros institucijai pranešti apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytus faktus ir aplinkybes, kurie paaiškėja atliekant įmonės, kurią sieja glaudūs ryšiai su turtu susietų žetonų emitentu ar kriptoturto paslaugų teikėju, finansinių ataskaitų auditą.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas priežiūros institucijos informavimas nelaikomas teisės aktuose ar sutartyje numatyto draudimo atskleisti konfidencialią informaciją pažeidimu, todėl nesukelia auditoriui ar audito įmonei jokių neigiamų pasekmių.

9 straipsnis. Ginčų ir skundų (prašymų) nagrinėjimo tvarka

1. Asmens, viešai siūlančio ar prašančio įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai, klientas, su turtu susietų žetonų ar elektroninių pinigų žetonų turėtojas, kriptoturto paslaugų teikėjo klientas, manydami, kad asmuo, kuris viešai siūlo ar prašo įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai, su turtu susietų žetonų ar elektroninių pinigų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas pažeidė jo teises ar teisėtus interesus, turi teisę kreiptis į teismą arba jeigu asmens, viešai siūlančio ar prašančio įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai, klientas, su turtu susietų žetonų ar elektroninių pinigų žetonų turėtojas ar kriptoturto paslaugų teikėjo klientas yra vartotojas – į vartojimo ginčus ne teismo tvarka nagrinėjančią instituciją Lietuvos banko įstatymo ir Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Su turtu susietų žetonų emitentas ir kriptoturto paslaugų teikėjas privalo Reglamento (ES) 2023/1114, šio įstatymo, jį įgyvendinančių teisės aktų ir priežiūros institucijos nustatyta tvarka nagrinėti klientų ir kitų asmenų skundus (prašymus), susijusius su turtu susietų žetonų leidimu arba su teikiamomis kriptoturto paslaugomis (toliau šioje dalyje – skundai). Su turtu susietų žetonų emitentas ir kriptoturto paslaugų teikėjas privalo išnagrinėti rašytinį kliento skundą ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos pateikti išsamų, motyvuotą, dokumentais pagrįstą atsakymą raštu popieriuje ar naudodama kitą patvariąją laikmeną, jeigu dėl to susitarė klientas ir bendrovė. Išskirtiniais atvejais, kai dėl priežasčių, kurių bendrovė negali kontroliuoti, atsakymo neįmanoma pateikti per 15 darbo dienų, ji turi išsiųsti klientui negalutinį atsakymą aiškiai nurodydama atsakymo į skundą vėlavimo priežastis ir terminą, iki kurio klientas gaus galutinį atsakymą. Bet kuriuo atveju galutinio atsakymo pateikimo terminas negali viršyti 35 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos. Bendrovė klientų skundus nagrinėja neatlygintinai.

III SKYRIUS PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS TEISĖS IR ĮGALIOJIMAI

10 straipsnis. Priežiūros institucijos funkcijos, teisės ir pareigos

1. Priežiūros institucija prižiūri, kaip laikomasi Reglamento (ES) 2023/1114, šio įstatymo ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų, ir savo nustatyta tvarka nagrinėja asmenų pateiktus skundus dėl galimo Reglamento (ES) 2023/1114, šio įstatymo, jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų pažeidimo.

2. Priežiūros institucija savo funkcijas atlieka vadovaudamasi Reglamentu (ES) 2023/1114, šiuo įstatymu ir Lietuvos banko įstatymu. Prižiūradama, kaip bankai, centrinės kredito unijos, elektroninių pinigų įstaigos, finansų maklerio įmonės, centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, reguliuojamos rinkos operatorius, valdymo įmonės, veikiančios pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą ir Lietuvos Respublikos alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymą, laikosi Reglamente (ES) 2023/1114 nustatytų reikalavimų, priežiūros institucija taip pat turi šių prižiūrimų subjektų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas teises.

3. Priežiūros institucija, nustačiusi arba turėdama pagrindą įtarti Reglamento (ES) 2023/1114, šio įstatymo, jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų pažeidimų, asmens, viešai siūlančio ar prašančio įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar elektroninių pinigų žetonai, su turtu susietų žetonų emitento, elektroninių pinigų žetonų emitento, kriptoturto paslaugų teikėjo veiklos trūkumų, taip pat jeigu kyla grėsmė prižiūrimų subjektų veiklos stabilumui ir patikimumui arba visuomenės ir (arba) kriptoturto paslaugų vartotojų arba su turtu susietų žetonų ar elektroninių pinigų žetonų turėtojų interesams, Lietuvos banko įstatymo nustatyta tvarka asmeniui, viešai siūlančiam ar prašančiam įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar elektroninių pinigų žetonai, su turtu susietų žetonų emitentui, elektroninių pinigų žetonų emitentui, kriptoturto paslaugų teikėjui duoda tokius privalomuosius nurodymus:

- 1) pašalinti teisės aktų pažeidimus ir (ar) veiklos trūkumus ir jų nebekartoti;
- 2) pagerinti vidaus kontrolės ir (arba) rizikos valdymo procesus;
- 3) sumažinti su veikla, produktais ir sistemomis, įskaitant tretiesiems asmenims perduotą veiklą, susijusias rizikas;
- 4) nesudaryti tam tikrų sandorių ar sumažinti jų mastą, įskaitant veiklos funkcijų perdavimo kitiems asmenims sandorius;
- 5) atlikti tarpinių finansinių ataskaitų auditą;
- 6) parengti ir įgyvendinti priežiūros institucijai priimtina veiklos pertvarkymo ir (ar) nustatytų teisės aktų pažeidimų ir (ar) veiklos trūkumų pašalinimo priemonių planą;
- 7) sušaukti visuotinį akcininkų susirinkimą, stebėtojų tarybos ar valdybos, jeigu jos sudarytos, posėdį ir juose svarstyti priežiūros institucijos pasiūlytus klausimus;
- 8) su turtu susietų žetonų emitentų, kriptoturto paslaugų teikėjų vadovams atvykti į priežiūros instituciją ir duoti paaiškinimus;
- 9) atkurti iki teisės aktų pažeidimo buvusių padėčių;
- 10) pateikti priežiūros institucijai papildomą informaciją arba dažniau, negu nustatyta teisės aktuose, teikti informaciją, reikalingą priežiūros funkcijoms atlikti;
- 11) viešai atskleisti papildomą informaciją;

12) priežiūros institucijos nustatytam terminui nustatyti individualius ar papildomus rizikos ribojimo reikalavimus;

13) taikyti kitas Reglamento (ES) 2023/1114 94 straipsnio 1 dalies b, d, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, s, t, u, v, y, z, ab punktuose, 94 straipsnio 3 dalies g punkte, 111 straipsnio 5 dalies c, g punktuose nustatytas priemones;

14) teismo sprendimu taikyti Reglamento (ES) 2023/1114 94 straipsnio 1 dalies aa punkte nustatytas priemones;

15) atlikti kitus veiksmus ar neatlikti tam tikrų veiksmų, kad būtų pašalinti teisės aktų pažeidimai ar veiklos trūkumai arba kad priežiūrimų subjektų veikla būtų stabili ir patikima.

4. Priežiūrimi subjektai privalo vykdyti šio straipsnio 3 dalyje nustatytus privalomuosius nurodymus priežiūros institucijos nustatytais terminais ir nedelsdami, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po nurodymo įvykdymo dienos, apie įvykdytus nurodymus raštu pranešti priežiūros institucijai.

5. Priežiūros institucijos nustatyta tvarka jos tarnautojai turi teisę dalyvauti priežiūrimo subjekto organų darbe – dalyvauti susirinkimuose ar posėdžiuose stebėtojų teisėmis ar kitaip stebėti priežiūrimo finansų rinkos dalyvio veiklą.

6. Priežiūros institucija savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie Reglamente (ES) 2023/1114 nurodytų subjektų teikiamas paslaugas Lietuvos Respublikoje.

11 straipsnis. Priežiūros tikslu gautos informacijos apsauga

Informacijai, kurią priežiūros institucija gauna priežiūros tikslu, apsaugoti taikomos Lietuvos banko įstatymo 43 straipsnio nuostatos.

12 straipsnis. Priežiūros institucijos atliekami patikrinimai

1. Priežiūros institucija organizuoja ir atlieka patikrinimus, kad nustatytų, ar laikomasi Reglamento (ES) 2023/1114, šio įstatymo, jų įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų.

2. Priežiūros institucijos atliekamiems patikrinimams taikomi reikalavimai nustatyti Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje. Atlikdami patikrinimą, priežiūros institucijos tarnautojai turi Lietuvos banko įstatyme, šiame įstatyme ir šių įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytas teises.

IV SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ UŽ REGLAMENTO (ES) 2023/1114 IR ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS

13 straipsnis. Poveikio priemonių taikymo pagrindai ir tvarka

1. Poveikio priemonės asmenims taikomos, kai yra bent vienas iš šių pagrindų:

1) teikiamos kriptoturto paslaugos ar vykdoma su turtu susietų žetonų ar elektroninių pinigų žetonų emitentų veikla, jeigu neturima tam Reglamente (ES) 2023/1114 nustatyta tvarka suteiktos

teisės arba ši teisė apribota, arba atliekami kiti veiksmai ar vykdoma kita veikla, kurie draudžiami pagal Reglamentą (ES) 2023/1114 ar šį įstatymą;

2) šio įstatymo 3 straipsnyje nurodyta licencija ar šio įstatymo 4 straipsnyje nurodytas leidimas buvo gauti pateikus priežiūros institucijai klaidingą informaciją;

3) nevykdomi priežiūros institucijos pagal šį įstatymą duoti privalomieji nurodymai;

4) nepateikiami Reglamente (ES) 2023/1114, šiame įstatyme nustatyti ar priežiūros institucijos pareikalauti duomenys, informacija ir dokumentai arba pateikiami duomenys, informacija ir dokumentai yra neišsamūs, neteisingi arba netikslūs ar pateikti nesilaikant pateikimo terminų;

5) nebetenkinamos sąlygos, kuriomis remiantis šio įstatymo 3 straipsnyje nurodyta licencija buvo išduota;

6) su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo ir (ar) jų filialų vadovu (vadovais) paskiriamas ar išrenkamas arba su turtu susietų žetonų emitento, kriptoturto paslaugų teikėjo vadovo (vadovų) pareigas eina vienas ar keli asmenys, neatitinkantys Reglamente (ES) 2023/1114 ir (ar) šiame įstatyme nustatytą nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties reikalavimų;

7) trunkdoma priežiūros institucijai arba jos įgaliotiems asmenims atlikti patikrinimus;

8) pažeidžiami kiti Reglamento (ES) 2023/1114 reikalavimai;

9) padaromi kiti šio įstatymo pažeidimai arba yra grėsmė, kad dėl asmens, viešai siūlančio ar prašančio įtraukti į prekybą kriptoturtą, kuris nėra su turtu susieti žetonai ar elektroninių pinigų žetonai, su turtu susietų žetonų emitento, elektroninių pinigų žetonų emitento, kriptoturto paslaugų teikėjo veiklos arba dėl jo finansinės būklės gali būti pažeisti viešieji interesai, klientų ir (arba) žetonų turėtojų interesai arba sutriktų kriptoturto sektoriaus veikimas ar patikimumas.

2. Priežiūros institucijos sprendimas taikyti poveikio priemonę gali būti priimtas, jeigu praėjo ne daugiau kaip 5 metai nuo pažeidimo padarymo (jeigu pažeidimas trunkamas, – nuo pažeidimo pabaigimo) dienos. Priežiūros institucijai pradėjus patikrinimą dėl galimo pažeidimo ir apie tai raštu pranešus asmeniui, kuris įtariamas pažeidimo padarymu, nuo tokio pranešimo įteikimo dienos šioje dalyje nustatytas senaties terminas nutraukiamas, tačiau ir tokiu atveju priežiūros institucijos sprendimas taikyti poveikio priemonę negali būti priimtas, jeigu praėjo daugiau kaip 10 metų nuo pažeidimo padarymo (kai pažeidimas trunkamas, – nuo pažeidimo pabaigimo) dienos.

3. Poveikio priemonių taikymo tvarką nustato Lietuvos banko įstatymas.

14 straipsnis. Priežiūros institucijos taikomos poveikio priemonės

1. Priežiūros institucija asmenims taiko šias poveikio priemones:

1) viešai paskelbia Reglamento (ES) 2023/1114, šio įstatymo, jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų pažeidimą ir jį padariusį asmenį Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnio 15 dalies nustatyta tvarka;

2) įspėja dėl Reglamente (ES) 2023/1114, šio įstatymo, jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų pažeidimo ir nurodo per nustatytą terminą nutraukti teisės akto pažeidimą;

3) skiria šiame įstatyme nustatytas baudas;

4) laikinai apriboja teisę disponuoti lėšomis, esančiomis kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, kriptoturto paslaugų teikėjo atidarytose sąskaitose, ir (ar) visu kitu turtu ar lėšų ir kito turto dalimi;

5) laikinai sustabdo (apriboja) bendrovės akcininko balsavimo teisę;

6) įpareigoja su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją pakeisti savo vadovą (vadovus);

7) laikinai nušalina su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovą (vadovus) nuo pareigų;

8) paskiria laikinąjį administratorių;

9) panaikina licencijos galiojimą ar laikinai sustabdo jos galiojimą;

10) taiko kitas Reglamento (ES) 2023/1114 94 straipsnio 1 dalies c, r punktuose, 111 straipsnio 4 dalyje, 5 dalies e, f punktuose nustatytas poveikio priemones.

2. Priežiūros institucija, atsižvelgdama į Reglamento (ES) 2023/1114 102 straipsnį, turi teisę su turtu susietų žetonų emitentui, kurio buveinės valstybė narė yra kita Europos Sąjungos valstybė narė, gavusiam veiklos leidimą pagal Reglamento (ES) 2023/1114 16 straipsnio 1 dalies a punktą, ar kriptoturto paslaugų teikėjui, kuris gavo veiklos leidimą pagal Reglamento (ES) 2023/1114 59 straipsnio 1 dalies a punktą ir kuris leidžia su turtu susietus žetonus ar teikia kriptoturto paslaugas neįsteigęs filialo arba siūlo su turtu susietus žetonus per pasitelktą fizinį asmenį, kurio gyvenamoji vieta yra Lietuvos Respublikoje, ar pasitelktą juridinį asmenį, kurio registruota buveinė yra Lietuvos Respublikoje, su turtu susietų žetonų emitentui, kurio buveinės valstybė narė yra kita Europos Sąjungos valstybė narė, ar kriptoturto paslaugų teikėjui, kuris leidžia su turtu susietus žetonus ar teikia kriptoturto paslaugas per Lietuvos Respublikoje įsteigtą filialą arba teikia kriptoturto paslaugas Lietuvos Respublikoje per tarpininką, taikyti šias poveikio priemones:

1) įspėti dėl Reglamento (ES) 2023/1114, šio įstatymo, jo įgyvendinamųjų teisės aktų reikalavimų pažeidimo;

2) laikinai apriboti kitos Europos Sąjungos valstybės narės su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo įsteigtam filialui ar pasitelktam tarpininkui teisę disponuoti lėšomis, esančiomis kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, kriptoturto paslaugų teikėjo atidarytose sąskaitose, ir kitu turtu;

3) laikinai ar visam laikui uždrausti leisti ir platinti su turtu susietus žetonus ir (ar) teikti kriptoturto paslaugas Lietuvos Respublikoje;

4) skirti šio įstatymo 15 straipsnyje nustatytas baudas.

15 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros institucija už Reglamento (ES) 2023/1114 ir šio įstatymo pažeidimus, kai netaikomos šio straipsnio 2 ir (arba) 3 dalys, skiria baudas:

1) juridiniams asmenims – iki 5 milijonų eurų arba iki 10 procentų bendrųjų metinių pajamų, atsižvelgdama į tai, kuri suma yra didesnė;

2) juridinio asmens vadovams ir kitiems fiziniams asmenims – iki 700 000 eurų.

2. Priežiūros institucija už Reglamento (ES) 2023/1114 88–92 straipsniuose nurodytus pažeidimus skiria baudas:

1) juridiniams asmenims – iki 15 milijonų eurų arba iki 15 procentų bendrųjų metinių pajamų, atsižvelgdama į tai, kuri suma yra didesnė;

2) juridinio asmens vadovams ir kitiems fiziniams asmenims – iki 5 milijonų eurų.

3. Priežiūros institucija už Reglamento (ES) 2023/1114 111 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytus pažeidimus juridiniams asmenims skiria baudas iki 5 milijonų eurų arba iki 12,5 procento bendrųjų metinių pajamų, atsižvelgdama į tai, kuri suma yra didesnė.

4. Juridinio asmens bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, nustatomos pagal paskutinių sudarytų (pasirašytų) metinių finansinių ataskaitų duomenis. Jeigu juridinis asmuo priklauso patronuojančiajai įmonei, bendrosios metinės pajamos, pagal kurias nustatomas skiriamos baudos dydis, yra pajamos, nurodytos pagrindinės patronuojančiosios įmonės paskutinėse sudarytose (pasirašytose) metinėse konsoliduotose finansinėse ataskaitose.

5. Jeigu dėl šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nurodytų pažeidimų, kai netaikoma šio straipsnio 6 dalis, padarymo buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių ar padaryta žalos ir tokių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jeigu jį įmanoma nustatyti, viršija šio straipsnio 1 dalyje nurodytą baudos dydį, priežiūros institucija skiria baudą iki dvigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

6. Jeigu dėl Reglamento (ES) 2023/1114 88–92 straipsniuose nurodytų pažeidimų padarymo buvo neteisėtai gauta pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengta nuostolių ar padaryta žalos ir tokių pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydis, jeigu jį įmanoma nustatyti, viršija šio straipsnio 2 dalyje nurodytus baudos dydžius, priežiūros institucija skiria baudą iki trigubo neteisėtai gautų pajamų, kitokios turtinės naudos, išvengtų nuostolių ar padarytos žalos dydžio.

7. Šio įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytais atvejais priežiūros institucija už kiekvieną privalomojo nurodymo nevykdymo dieną skiria baudą iki vieno procento bendrųjų metinių pajamų, o kai sunku nustatyti bendrąsias metines pajamas ar jų nustatyti neįmanoma, – iki 1 500 eurų.

8. Baudos dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnyje nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Atsakomybė už informaciją, pateiktą kriptoturto baltojoje knygoje

1. Už kriptoturto baltojoje knygoje, rengiamoje pagal Reglamento (ES) 2023/1114 reikalavimus, pateiktos informacijos teisingumą ir išsamumą atsakingi šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje, 5 straipsnio 1 dalyje, 18 straipsnio 1 dalyje ir 48 straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys.

2. Elektroninių pinigų žetonų ar su turtu susietų žetonų turėtojas, patyręs žalos dėl kriptoturto baltojoje knygoje, rengiamoje pagal Reglamento (ES) 2023/1114 reikalavimus, pateiktos informacijos trūkumą, teisingumo ir (ar) išsamumo, turi teisę Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatyta tvarka reikalauti iš atsakingų asmenų atlyginti šią žalą.

17 straipsnis. Laikinasis administratorius

1. Priežiūros institucija turi teisę su turtu susietų žetonų emitentui ar kriptoturto paslaugų teikėjui paskirti vieną ar daugiau laikinųjų administratorių. Laikinoju administratoriumi gali būti paskirtas juridinis arba fizinis asmuo, kuris nėra priežiūros institucijos tarnautojas.

2. Laikinoju administratoriumi skiriamam fiziniam asmeniui ar juridinio asmens vadovui *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nustatyti nepriekaištingos reputacijos ir kvalifikacijos bei patirties reikalavimai, jo neturi saistyti interesų konfliktas, tai yra laikinojo administratoriaus asmeniniai interesai negali prieštarauti su turtu susietų žetonų emitento, kriptoturto paslaugų teikėjo ir priežiūros institucijos interesams.

3. Laikinojo administratoriaus veiklos sąlygos, funkcijos ir jų apribojimai nustatomi laikinojo administravimo paslaugų sutartyje, sudarytoje tarp priežiūros institucijos ir laikinojo administratoriaus. Tokioje sutartyje nustatomi priežiūros institucijos įsipareigojimai, susiję su laikinojo administratoriaus veiksmais tretiesiems asmenims padarytos žalos atlyginimu, kiek tai neprieštarauja Civilinio kodekso normoms. Laikinojo administratoriaus atlyginimas ir kitos jo išlaidos, įskaitant išlaidas paslaugų teikėjams, laikinajam administratoriui, atsižvelgiant į laikinojo administratoriaus veiklos mastą, kvalifikaciją ir veiklos terminus, nustatomi laikinojo administravimo paslaugų sutartyje. Atlyginimas ir išlaidos, įskaitant išlaidas paslaugų teikėjams, išmokami iš su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo lėšų prieš bet kokius kitus su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo mokėjimus. Jeigu laikinai administruojamam su turtu susietų žetonų emitentui ar kriptoturto paslaugų teikėjui iškeliami bankroto byla, mokėjimai

laikinajam administratoriui taip pat atliekami prieš bet kokius kitus su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo mokėjimus. Jeigu su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas laikinajam administratoriui nesumoka laiku, laikinajam administratoriui privalo sumokėti priežiūros institucija, kuri turi teisę sumokėtų sumų reikalauti iš su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo.

4. Laikinas administratorius neatsako už žalą, atsiradusią dėl veiksmų, atliktų vadovaujantis priežiūros institucijos duotais nurodymais. Tokiu atveju už padarytą žalą, kai yra įstatymuose, reglamentuojančiuose civilinės atsakomybės atsiradimą, nustatytos sąlygos, atsako priežiūros institucija.

5. Laikinas administratorius savo nuožiūra turi teisę pasitelkti paslaugų teikėjų (įskaitant teisės, apskaitos, audito, valdymo, informacinių technologijų konsultantus), reikalingų savo funkcijoms tinkamai atlikti.

6. Priežiūros institucija, priimdama sprendimą skirti laikinąjį administratorių, gali nustatyti, kad:

1) laikinai sustabdomi su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovų įgaliojimai ir juos laikinai perima paskirtas laikinasis administratorius. Tokiu atveju vadovų sprendimai, priimti po sprendimo paskirti laikinąjį administratorių įsigaliojimo dienos, yra negaliojantys ir nevykdytini arba

2) su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovų įgaliojimai nėra sustabdomi, o paskirtas laikinasis administratorius laikinai veikia kartu su šiais vadovais.

7. Priežiūros institucija sprendime dėl laikinojo administratoriaus paskyrimo turi nustatyti laikinojo administratoriaus paskyrimo terminą, įgaliojimus, funkcijas ir veiksmus, kuriuos laikinasis administratorius gali atlikti tik priežiūros institucijai iš anksto pritarus.

8. Jeigu laikinasis administratorius skiriamas pagal šio straipsnio 6 dalies 1 punktą, jam gali būti suteikiami kai kurie arba visi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo įstatuose nustatyti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovų įgaliojimai. Laikinajam administratoriui gali būti pavedama išsiaiškinti ir įvertinti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo finansinę būklę, vadovauti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo veiklai (arba jos daliai) siekiant išsaugoti arba atkurti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo finansinę būklę ir užtikrinant patikimą ir riziką ribojantį su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo veiklos valdymą ir (arba) atlikti kitas funkcijas.

9. Jeigu laikinasis administratorius skiriamas pagal šio straipsnio 6 dalies 2 punktą, priežiūros institucija sprendime dėl laikinojo administratoriaus paskyrimo turi nurodyti, kokiems sprendimams priimti ir kokių veiksmų imdamiesi su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo

vadovai turi gauti laikinojo administratoriaus pritarimą. Laikinas administratorius nesutinka su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovų sprendimais, jeigu jis motyvuotai pagrindžia, kad tokie sprendimai prieštarauja patikimą ir riziką ribojančią su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo veiklą reglamentuojantiems teisės aktams ar dėl kitų priežasčių kelia grėsmę su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo veiklos stabilumui ir patikimumui arba su turtu susietų žetonų turėtojų ar kriptoturto paslaugų teikėjo klientų interesams.

10. Laikinas administratorius skiriamas ne ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui. Išimtiniais atvejais, kai nustatoma, kad laikinojo administratoriaus skyrimo priežastimi buvusios aplinkybės nėra išnykusios, laikinojo administratoriaus paskyrimo terminas motyvuotu priežiūros institucijos sprendimu gali būti pratęsimas vieną kartą ne ilgesniam negu vienų metų laikotarpiui. Priežiūros institucijos sprendimas dėl laikinojo administratoriaus paskyrimo termino pratęsimo pateikiamas su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo akcininkams.

11. Priežiūros institucija, atsižvelgdama į šio straipsnio nuostatas, bet kuriuo metu gali pakeisti sprendimo dėl laikinojo administratoriaus paskyrimo nuostatas, taip pat bet kuriuo metu ir dėl bet kokios priežasties gali atšaukti laikinąjį administratorių. Laikinas administratorius turi teisę atsistatydinti priežiūros institucijos ir laikinojo administratoriaus sudarytoje sutartyje nustatyta tvarka. Jeigu laikinas administratorius atsistatydina, priežiūros institucija nedelsdama priima sprendimą dėl naujo laikinojo administratoriaus paskyrimo.

12. Priežiūros institucija apie pagal šio straipsnio 6 dalies 1 punktą priimtą sprendimą dėl laikinojo administratoriaus paskyrimo arba jo atšaukimo ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos raštu praneša su turtu susietų žetonų emitentui ar kriptoturto paslaugų teikėjui, Juridinių asmenų registro tvarkytojui ir priežiūros tikslu, nurodydama paskirto su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo laikinojo administratoriaus vardą ir pavardę, juridinio asmens pavadinimą ir jo kodą, paskelbia savo interneto svetainėje. Paskelbimo terminui interneto svetainėje *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos banko įstatymo 43³ straipsnio 15 dalies nuostatos.

13. Laikinas administratorius gali sušaukti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo visuotinį akcininkų susirinkimą ir nustatyti tokio susirinkimo darbotvarkę tik gavęs išankstinį priežiūros institucijos pritarimą. Laikinojo administratoriaus paskyrimas neriboja Akcinių bendrovių įstatyme nustatytų su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo akcininkų teisių.

14. Priežiūros institucija gali reikalauti, kad laikinas administratorius priežiūros institucijos nustatytais terminais jai teiktų informaciją apie su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo finansinę būklę ir per laikinojo administratoriaus paskyrimo terminą atliktus veiksmus.

15. Laikinas administratorius privalo savo funkcijas atlikti apdairiai ir sąžiningai. Laikinas administratorius negali jam suteiktų teisių panaudoti savo asmeniniams ar trečiųjų asmenų poreikiams tenkinti. Laikinojo administratoriaus ir su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo, kuri administruoti laikinas administratorius paskirtas, nesieja pasitikėjimo santykiai, jis neturi pareigos veikti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo ir jo akcininkų interesais.

18 straipsnis. Teisės disponuoti lėšomis ir kitu turtu laikinas apribojimas

1. Priežiūros institucijai pritaikius šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą poveikio priemonę, asmuo, kuriam pritaikyta poveikio priemonė, neturi teisės disponuoti lėšomis, esančiomis kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, kriptoturto paslaugų teikėjo atidarytose sąskaitose, ir (ar) visu kitu turtu ar lėšų ir kito turto dalimi nurodytu priežiūros institucijos sprendime.

2. Priežiūros institucija, asmeniui pritaikiusi šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytą poveikio priemonę, gali laikinai apriboti teisę disponuoti visomis lėšomis, esančiomis kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, kriptoturto paslaugų teikėjo atidarytose sąskaitose, ir (ar) visu kitu turtu ar lėšų ir kito turto dalimi.

3. Priežiūros institucijos sprendimas laikinai apriboti teisę disponuoti lėšomis, esančiomis Lietuvos Respublikoje įsteigtose kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, kriptoturto paslaugų teikėjo atidarytose sąskaitose, ir (ar) visu kitu Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiu turtu ar lėšų ir kito turto dalimi laikomas turto arešto aktu. Jis teisės aktuose, reguliuojančiuose turto arešto aktų registravimą, nustatytais atvejais ir tvarka registruojamas Turto arešto aktų registre. Tokiame priežiūros institucijos sprendime nurodomi duomenys, kurių reikia priežiūros institucijos sprendimui įregistruoti Turto arešto aktų registre. Turto arešto aktų registrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytais atvejais priežiūros institucijos sprendimas gali būti Turto arešto aktų registre įregistruotas laikinai.

V SKYRIUS SU TURTU SUSIETŲ ŽETONŲ EMITENTO AR KRIPTOTURTO PASLAUGŲ TEIKĖJO PABAIGA IR BANKROTAS

19 straipsnis. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo bankrotas

1. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo bankroto procesui taikomas Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas, jeigu Reglamente (ES) 2023/1114, šiame įstatyme ir Finansų įstaigų įstatyme nenustatyta kitaip.

2. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo bankroto procedūra vykdoma tik teismo tvarka.

3. Priežiūros institucija turi teisę pateikti teismui pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo bendrovei. Jeigu pareiškimą teismui dėl bankroto bylos iškėlimo pateikia kiti asmenys, teismas, prieš priimdamas sprendimą dėl bankroto bylos iškėlimo su turtu susietų žetonų emitentui ar kriptoturto paslaugų teikėjui, privalo gauti priežiūros institucijos išvadą dėl su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo bankroto. Priežiūros institucija šią išvadą pateikia per 5 darbo dienas nuo prašymo pateikti išvadą gavimo dienos.

4. Teismas, gavęs pareiškimą dėl bankroto bylos iškėlimo bendrovei, privalo tą pačią dieną uždrausti bendrovei disponuoti lėšomis, esančiomis kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, kriptoturto paslaugų teikėjo atidarytose sąskaitose, ir visu kitu turtu.

5. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo nemokumo administratorius gražina klientams priklausančias lėšas, esančias su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo bendrovėje arba jų valdomose klientų sąskaitose kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigose, ir klientų asmeninį kriptoturtą bei perduoda klientams arba kitam kriptoturto paslaugų teikėjui kitą klientams priklausantį turtą, į kurį pagal Reglamentą (ES) 2023/1114 ir šį įstatymą negali būti nukreipiamas išieškojimas pagal su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo prievoles.

20 straipsnis. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo reorganizavimas ir likvidavimas

1. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas gali būti reorganizuojamas ar likviduojamas jo visuotinio acininkų susirinkimo sprendimu tik gavus išankstinį priežiūros institucijos leidimą reorganizuoti arba likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją. Sprendimas dėl leidimo reorganizuoti arba likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją priimamas per 3 mėnesius nuo prašymo išduoti šį leidimą pateikimo priežiūros institucijai dienos, *mutatis mutandis* vadovaujantis Lietuvos banko įstatymo 43¹ straipsnio 1, 2 ir 4 dalių nuostatomis.

2. Teismas priima sprendimą dėl su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo likvidavimo, jeigu per nustatytus terminus neatliekami šio įstatymo 3 straipsnio 7 dalyje nurodyti veiksmai. Kreiptis į teismą dėl su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo likvidavimo turi teisę priežiūros institucija ir su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo vadovas.

3. Jeigu sprendimą reorganizuoti ar likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją priima teismas, prieš priimdamas tokį sprendimą jis privalo gauti priežiūros institucijos išvadą dėl tokio sprendimo įtakos turtiniams interesams su turtu susietų žetonų emitentui ir žetonų turėtojui ar kriptoturto paslaugų teikėjui, jo klientui ir visos su turtu susietų žetonų emitento

ar kriptoturto paslaugų teikėjo rinkos sistemos stabilumui ir patikimumui. Priežiūros institucija šią išvadą pateikia per 10 darbo dienų nuo prašymo pateikti išvadą gavimo dienos. Teismas, priėmęs sprendimą reorganizuoti ar likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją, priežiūros instituciją apie tai informuoja per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

4. Leidimas reorganizuoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją neišduodamas, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka Dokumentų ir archyvų įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose jiems nustatytų reikalavimų, priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi privalomi pateikti dokumentai ar papildomai pareikalauti dokumentai arba jie neatitinka tikrovės;

2) reorganizavus su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją, jo teisės ir pareigos, susijusios su turtu susietų žetonų leidimu ar su kriptoturto paslaugų teikimu, pereis juridiniam asmeniui, kuris neturi teisės leisti su turtu susietų žetonų ar teikti kriptoturto paslaugų Lietuvos Respublikoje;

3) galima daryti išvadą, kad bus pažeidžiami su turtu susietų žetonų emitento žetonų turėtojo ar kriptoturto paslaugų teikėjo kliento turtiniai interesai arba gali kilti pavojus visos kriptoturto rinkos sistemos stabilumui ir patikimumui.

5. Jeigu reorganizuojant su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją įsteigiamas naujas su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas, jis šio įstatymo nustatyta tvarka turi gauti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo licenciją.

6. Leidimas likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją neišduodamas, jeigu:

1) pateikti dokumentai neatitinka Dokumentų ir archyvų įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose jiems nustatytų reikalavimų, priežiūros institucijos teisės aktuose nustatytų reikalavimų, pateikti ne visi privalomi pateikti dokumentai ar papildomai pareikalauti dokumentai arba jie neatitinka tikrovės;

2) galima daryti išvadą, kad bus pažeidžiami su turtu susietų žetonų emitento žetonų turėtojo ar kriptoturto paslaugų teikėjo kliento turtiniai interesai arba gali kilti pavojus visos kriptoturto rinkos sistemos stabilumui ir patikimumui.

7. Šio straipsnio 1 ir 6 dalys netaikomos, jeigu sprendimas likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją priimamas pagal šio įstatymo 3 straipsnio 7 dalį.

21 straipsnis. Leidimo reorganizuoti ar likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją išdavimo ir priežiūros institucijos informavimo tvarka

1. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas prašymą išduoti leidimą reorganizuoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus priežiūros institucijai pateikia prieš visuotiniam akcininkų susirinkimui priimant sprendimą reorganizuoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją.

Prašyme, be kita ko, turi būti nurodyti reorganizavime dalyvaujančių juridinių asmenų pavadinimai, buveinės adresai ir kodai.

2. Su prašymu išduoti leidimą reorganizuoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją priežiūros institucijai pateikiami:

1) su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo valdymo organų sprendimai ir (arba) kiti duomenys, informacija ar dokumentai, kuriuose nurodyti reorganizavimo tikslai, reorganizavimo metu numatomi atlikti veiksmai ir jų atlikimo terminai, reorganizavimo sąlygos ir jų įvertinimas;

2) su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo pavadinimu, juridinio asmens teisine forma, kodu ir buveinės adresu, teise leisti su turtu susietus žetonus (jeigu tai su turtu susietų žetonų emitentas) ir kriptoturto paslaugomis susiję duomenys, informacija ar dokumentai, kurie keičiasi dėl reorganizavimo, jeigu su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas tęsia veiklą;

3) prašymas išduoti licenciją ir duomenys, informacija ar dokumentai, nurodyti Reglamente (ES) 2023/1114, jeigu reorganizuojant su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją įsteigiamas naujas su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas.

3. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas prašymą išduoti leidimą likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją ir šio straipsnio 4 dalyje nurodytus dokumentus priežiūros institucijai pateikia prieš visuotiniam akcininkų susirinkimui priimant sprendimą likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją.

4. Su prašymu išduoti leidimą likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją priežiūros institucijai pateikiami:

1) duomenys, informacija ar dokumentai, patvirtinantys, kad su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas yra atsiskaitęs su žetonų turėtojais, kriptoturto paslaugų klientais ir kitais kriptoturto paslaugų teikėjais;

2) prašymas panaikinti licencijos galiojimą.

5. Su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo reorganizavimo procedūrų metu Juridinių asmenų registre įregistravus naują ir (arba) iš jo išregistravus po reorganizavimo baigiantį veiklą su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją, per 15 dienų apie tai informuojama priežiūros institucija ir jai pateikiami duomenys, informacija ar dokumentai apie su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo išregistravimą, nurodant su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo išregistravimo datą.

6. Su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas, priėmęs sprendimą reorganizuoti arba likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją ir paskirti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo likvidatorių, per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos privalo apie tai pranešti priežiūros institucijai. Kartu su pranešimu apie priimtą sprendimą reorganizuoti arba likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją ir paskirti su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo likvidatorių su turtu susietų žetonų emitentas ar kriptoturto paslaugų teikėjas priežiūros institucijai pateikia:

1) su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo visuotinio akcininkų susirinkimo, priėmusio sprendimą reorganizuoti arba likviduoti su turtu susietų žetonų emitentą ar kriptoturto paslaugų teikėją, protokolą;

2) duomenis ir informaciją apie likvidatorių (vardas ir pavardė, adresas, duomenys ryšiams palaikyti). Kai likvidatorius yra juridinis asmuo, nurodomas pavadinimas, juridinio asmens kodas, buveinės adresas, duomenys ryšiams palaikyti. Jeigu skiriami keli likvidatoriai, šiame punkte nurodyti duomenys, informacija pateikiami apie kiekvieną iš jų.

7. Jeigu su turtu susietų žetonų emitento ar kriptoturto paslaugų teikėjo reorganizavimo arba likvidavimo metu priežiūros institucijai pateikti duomenys, dokumentai ir informacija pasikeičia, pasikeitę duomenys, dokumentai ir informacija ne vėliau kaip per 15 dienų nuo pasikeitimo dienos pateikiami priežiūros institucijai.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja nuo oficialaus paskelbimo momento.
2. Šio įstatymo 7 ir 8 straipsniai įsigalioja nuo 2024 m. rugpjūčio 1 d.
3. Priežiūros institucija ir teisingumo ministras iki 2024 m. liepos 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus, o dėl nuostatų, kurios taikomos nuo 2024 m. gruodžio 30 d., priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2024 m. gruodžio 29 d.
4. Į Juridinių asmenų registro tvarkomą sąrašą įrašyti virtualiųjų valiutų keityklos operatoriai ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriai nuo 2025 m. birželio 1 d. netenka teisės vykdyti virtualiųjų valiutų keityklų operatoriaus ir depozitinių virtualiųjų valiutų piniginių operatoriaus veiklos, jeigu jie nėra gavę licencijos Reglamento (ES) 2023/1114 ir šio įstatymo nustatyta tvarka.
5. Šio įstatymo reikalavimai asmenims, viešai siūlantiesiems ar prašantiems įtraukti į prekybą kriptoturta, kuris nėra su turtu susieti žetonai arba elektroninių pinigų žetonai, kriptoturto paslaugų teikėjams taikomi nuo 2024 m. gruodžio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

2023 m. gegužės 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1114 dėl kriptoturto rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 1095/2010 ir direktyvos 2013/36/ES bei (ES) 2019/1937, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir tarybos reglamentas (ES) 2023/2869.
